

Briselē, 29.9.2017.
COM(2017) 559 final

2017/0242 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS,
ar ko piešķir turpmāku makrofinansiālo palīdzību Gruzijai

{SWD(2017) 321 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Gruzijai joprojām ir problēmas vājas ārējās vides dēļ, kura, samazinoties eksporta un naudas pārvedumu apjomam, veicinājusi to, ka IKP pieaugums 2016. gadā ir bijis relatīvi zems, 2,7 % apmērā (salīdzinājumā ar 2,9 % 2015. gadā un 4,6 % 2014. gadā). Tiek prognozēts, ka IKP pieaugums, arī patēriņa un ieguldījumu ietekmē, 2017. gadā pakāpeniski palielināsies līdz 3,5 %. Reģionālās un globālās izaugsmes palielināšanās tiek prognozēta arī 2017. gadā, taču to joprojām ietekmēs lejupevērsti riski – ģeopolitiskā nestabilitāte, protekcionisms un nestabilitāte finanšu tirgos.

Gruzijas fiskālais deficīts joprojām ir ievērojams (4,1 % no IKP gan 2016. gadā, gan – kā sagaidāms saskaņā ar Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) datiem – arī 2017. gadā). Valsts parāda attiecība pret IKP ir palielinājusies no 35,6 % 2014. gadā līdz 44,6 % 2016. gadā – tas galvenokārt saistīts ar to, ka aptuveni 80 % no valsts parāda ir denominēti ārvalstu valūtā un valsts valūta (Gruzijas lars, GEL) attiecīgajā laikposmā strauji zaudēja vērtību. Turklāt, ņemot vērā ļoti lielo tekošā konta deficītu (12,4 % no IKP 2016. gadā) un lielo ārējo parādu (111,8 % no IKP 2016. gadā), Gruzijas maksājumu bilances stāvoklis joprojām ir nestabils. Gruzijas ārvalstu valūtas rezerves kopš 2011. gada absolūtā izteiksmē ir lielākoties bijušas stabilas (2016. gada beigās to apmērs bija 2,8 miljardi dolāru), bet saskaņā ar SVF kombinēto metriku nepieciešamība pēc rezervēm ir pieaugusi. Tāpēc rezervju līmenis patlaban ir zemāks par to, kāds būtu pietiekams saskaņā ar SVF aplēsēm. Gruzija turpina pielāgoties prasībām saskaņā ar padziļinātās un visaptverošas brīvās tirdzniecības zonas (DCFTA) nolīgumu ar ES, kas ne vien sniedz jaunas iespējas, bet nozīmē arī pielāgošanās izmaksas.

Šajā saistībā Gruzija un SVF 2017. gada 12. aprīlī vienojās, ka uz trīs gadiem (2017–2020) tiek pagarināts atbilstoši Paplašinātās finansēšanas mehānismam (EFF) piemērojamais režīms. EFF veido 100 % no Gruzijas kvotas Fondā (SDR 210,4 miljoni jeb aptuveni USD 285 miljoni). EFF programmas mērķis ir atbalstīt ekonomikas reformu programmu, kas palīdzēs Gruzijai mazināt ekonomisko nestabilitāti un veicinās lielāku un iekļaujošāku ekonomikas izaugsmi.

2017. gada 16. jūnijā Gruzijas valdība lūdza arī ES makrofinansiālo palīdzību (MFP). Ņemot vērā šo lūgumu un ekonomikas stāvokli valstī, Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz priekšlikumu par MFP Gruzijai, pamatojoties uz LESD 212. panta 2. punktu. Priekšlikums attiecas uz summu līdz EUR 45 miljonu apmērā; no šīs summas EUR 35 miljoni būtu aizdevumu veidā un EUR 10 miljoni — dotāciju veidā.

Ierosinātā jaunā MFP darbība ir trešā kopš Gruzijas militārā konflikta ar Krieviju 2008. gada augustā. ES 2008. gada oktobrī starptautiskajā līdzekļu devēju konferencē Briselē apņēmas veikt divas MFP darbības, katru EUR 46 miljonu apmērā. Pirmo no šīm darbībām (EUR 46 miljoni, pilnībā dotāciju veidā) īstenoja laikā no 2009. līdz 2010. gadam un otro (EUR 46 miljoni, puse dotāciju un otra puse aizdevumu veidā) – laikā no 2015. līdz 2017. gadam. 2017.–2015. gada MFP darbības pēdējo daļu izmaksāja 2017. gada maijā.

Ierosinātā jaunā MFP darbība palīdzēs Gruzijai segt daļu no ārējā finansējuma vajadzībām laikposmam no 2017. līdz 2020. gadam, kuras tiek lēstas USD 752 miljonu (EUR 671 miliona) apmērā¹. MFP darbība mazinās ekonomikas maksājumu bilances un fiskālās nelīdzsvarotības īstermiņa riskus. Tā tiks izstrādāta un īstenota, saskaņojot to ar

¹ Visas konversijas šajā dokumentā ir balstītas uz EUR/USD maiņas kursu 1,12.

korekciju un reformu programmām, par kurām Gruzija ir vienojusies ar SVF un Pasaules Banku, kā arī ar reformām, par kurām vienojās saistībā ar ES budžeta atbalsta darbībām un padziļinātas un visaptverošas brīvās tirdzniecības zonas nolīgumu.

Kā sīkāk izklāstīts šim priekšlikumam pievienotajā Komisijas dienestu darba dokumentā, Komisija, pamatojoties arī uz Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD) veikto politiskās situācijas novērtējumu, uzskata, ka ir izpildīti politiskie un ekonomiskie priekšnosacījumi ierosinātajai MFP darbībai.

- **Vispārīgais konteksts**

Gruzijas makroekonomiskā perspektīva joprojām ir nestabila. Šobrīd notiekošā fiskālā konsolidācija varētu vājināt Gruzijas iekšzemes pieprasījumu un mazināt ekonomikas izaugsmi. Turklāt Gruzijas ekonomika saskaras ar plašākiem riskiem, ko rada reģionālās un pasaules ekonomikas attīstības neskaidrās prognozes, ārējā nelīdzsvarotība (jo īpaši liels un aizvien pieaugošais tekošā konta deficīts un ievērojams ārējais parāds), kā arī tas, ka starptautiskās rezerves nesasniedz pietiekamu līmeni.

Ekonomikas lejupslīde reģionā un tas, ka lielāko tirdzniecības partneru valūtas kopš 2014. gada beigām ir strauji zaudējušas vērtību, ir negatīvi ietekmējis Gruzijas eksportu un naudas pārvedumus. Tas veicināja ekonomikas izaugsmes palēnināšanos līdz 2,7 % 2016. gadā, 2,9 % 2015. gadā un 4,6 % 2014. gadā. Gruzijas *IKP izaugsmi* 2016. gadā galvenokārt veicināja ieguldījumi, lai gan privātais patēriņš joprojām saglabājās pieticīgā līmenī, – tas saistīts ar izmantojamo ienākumu samazinājumu, jo līdz ar strauju lara devalvāciju māj­saimniecībām palielinājās ASV dolāros izteiktu aizdevumu atmaksas saistību vērtība vietējā valūtā. Tiek prognozēts, ka patēriņa un ieguldījumu ietekmē IKP pieaugums pakāpeniski palielināsies līdz 3,5 % 2017. gadā un līdz 5,0 % 2020. gadā (kad beigsies nesen panāktās vienošanās ar SVF darbības termiņš).

Valūtas maiņas kurss (vidējais USD/GEL kurss attiecīgajā laikposmā) mainījās no 1,77 2014. gadā līdz 2,27 2016. gadā, tātad Gruzijas lara vērtība samazinājās par aptuveni 22 %. Šīs nestabilitātes ietekmi vēl palielina Gruzijas ekonomikas joprojām ievērojamais dolarizācijas līmenis: 2016. gadā 70 % noguldījumu un 65 % aizdevumu bija izteikti ASV dolāros.

Lai gan *bezdarba* līmenim Gruzijā kopš 2009. gada (16,9 %) ir bijusi tendence samazināties (11,8 % 2016. gada beigās), tā joprojām ir nozīmīga problēma. Kaut arī ir radītas nodarbinātības iespējas jaunās izaugsmes nozarēs, jo īpaši tūrisma un citu pakalpojumu nozarēs, bezdarba līmenis joprojām ir augsts, jo pastāv problēmas, kas saistītas ar neatbilstību starp prasmju piedāvājumu un pieprasījumu, un lielas reģionālās atšķirības. Gruzijai nav arī bezdarbnieka pabalstu sistēmas.

Runājot par ārējo sektoru, Gruzijas *tekošā konta deficīts* 2016. gadā turpināja pasliktināties, sasniedzot 12,4 % no IKP (salīdzinājumā ar 12,0 % no IKP 2015. gadā un 10,6 % no IKP 2014. gadā), un, kā jau minēts, tas joprojām ir viens no galvenajiem faktoriem, kuri rada neaizsargātību. Tekošā konta deficīts laikā no 2014. līdz 2016. gadam palielinājās, neraugoties uz ekonomikas izaugsmes palēnināšanos, jo vājie eksporta rādītāji vairāk nekā kompensēja vājo iekšzemes pieprasījumu pēc importa, kā rezultāts bija lielāks preču tirdzniecības deficīts. Saskaņā ar SVF programmas prognozēm paredzams, ka tekošā konta deficīts pasliktināsies vēl vairāk, proti, līdz 12,9 % 2017. gadā, un pēc tam nedaudz samazināsies līdz 11 % no IKP 2020. gadā. Ļoti lielo tekošā konta deficītu, kura galvenais iemesls ir preču tirdzniecības deficīts, tikai daļēji kompensē pakalpojumu tirdzniecības pārpalikums un ienākumi un pārvedumi no ārvalstīm, tostarp privātpersonu veikti naudas pārvedumi.

Lai gan tekošā konta deficīts lielākoties ir ticis finansēts no ienākošajiem *ārvalstu tiešajiem ieguldījumiem*, ir paredzams, ka šie ieguldījumi nedaudz samazināsies no 11 % no IKP 2016. gadā līdz 10,3 % no IKP 2017. gadā un ka šāds līmenis saglabāsies līdz 2020. gadam. Turklāt tekošā konta deficīta finansēšanā tiek izmantotas arī parādu radošas finanšu plūsmas. Tādējādi Gruzijas *ārējais parāds*, kas 2014.–2008. gadā svārstījās ap 80 % no IKP, turpmākajos gados ievērojami pieaugs, 2016. gada beigās sasniedzot 111,8 % no IKP. Tiek prognozēts, ka ārējais parāds turpinās palielināties, 2020. gadā sasniedzot 120,2 %. Tā kā lielākā daļa ārvalstu parāda ir izteikta ASV dolāros, lara vērtības samazinājums ir būtiski ietekmējis šo pieaugumu.

Gruzijas Valsts Banka (NBG) kopumā ir atturējusies no lielām intervencēm ārvalstu valūtas tirgos un ļāvusi lara vērtībai samazināties. Tāpēc *bruto starptautiskās rezerves* ir saglabājušās kopumā stabilā līmenī; to kopējais apmērs 2017. gada februāra beigās bija USD 2,7 miljardi (kas atbilst aptuveni 3 mēnešu nākamā gada importa vajadzībām). Nesen apstiprinātās SVF programmas mērķis ir par 54 % palielināt rezerves no USD 2,8 miljardiem 2016. gada beigās līdz USD 4,2 miljardiem 2020. gadā (apmēram 4 mēnešu importa segums).

Inflācijas vidējais rādītājs laikposmā (patēriņa cenu indekss, PCI) 2016. gadā samazinājās līdz 2,1 %; salīdzinājumam — 2015. gadā šis rādītājs bija 4,0 %. Tiek prognozēts, ka PCI 2017. gadā pieaugs līdz 5,7 %, ņemot vērā akcīzes nodokļu palielinājumu, kas stājas spēkā 2017. gada janvārī, bet 2018. gadā tam būtu jāsamazinās līdz 3,0 % un jāpaliek šādā līmenī arī 2019. un 2020. gadā.

Pēc ilga (kopš 2009. gada) fiskālās konsolidācijas perioda vispārējās valdības *fiskālais deficīts* 2015. gadā sāka palielināties (3,8 % no IKP) – tas daļēji saistīts ar to, ka palielinājās sociālie izdevumi, kuru mērķis ir novērst augsto nabadzības līmeni un nevienlīdzību valstī, un arī ar ekonomikas lejupslīdes negatīvo ietekmi uz nodokļu ieņēmumiem. Budžeta stāvoklis vēl vairāk pasliktinājās 2016. gadā, kad valsts budžeta deficīts saskaņā ar SVF aplēsēm bija 4,1 % apmērā no IKP, kas saistīts ar mazākiem, nekā gaidīts, ieņēmumiem un izdevumu pieaugumu pirms oktobra parlamenta vēlēšanām (galvenokārt saistībā ar aizsardzības, sabiedriskā transporta, infrastruktūras un veselības aprūpes jomām). Saskaņā ar pašreizējo prognozi par fiskālo deficītu (par ko pirms jaunās SVF programmas pieņemšanas tika prognozēts, ka šogad tas palielināsies līdz aptuveni 6 % no IKP) sagaidāms, ka 2017. gadā tas saglabāsies tādā pašā līmenī (4,1 %) un pēc tam pakāpeniski samazināsies, 2020. gadā sasniedzot 3,1 %. Arī *valsts parāds* 2016. gadā pieauga līdz prognozētajiem 44,6 % no IKP (no 35,6 % 2014. gadā), un ir sagaidāms, ka tas turpinās pieaugt, augstāko līmeni — aptuveni 47 % – sasniedzot 2019. gadā, un pēc tam pakāpeniski samazināsies.

Gruzijas iestāžu fiskālā stratēģija ir balstīta uz turpmāku konsolidāciju. Konkrēti, Gruzijas varas iestādes plāno samazināt kārtējos izdevumus (algu izdevumu un administratīvo izdevumu samazināšana, veselības aprūpes izdevumu efektivitātes palielināšana un jaunas izdevumu pārbaudes vietējās pašvaldībās), vienlaikus palielinot kapitāla izdevumus, galvenokārt infrastruktūrā, un ieviešot otrā līmeņa (fondēto) pensiju sistēmu. Kas attiecas uz ieņēmumiem, Gruzijas iestādes ir paaugstinājušas nodokļus (konkrēti, akcīzes nodokli tabakas izstrādājumiem, transportlīdzekļiem un degvielai), lai kompensētu ieņēmumu zaudējumus, ko rada uzņēmumu ienākuma nodokļa reforma, kas stājas spēkā 2017. gada janvārī, un ir gatavas vajadzības gadījumā veikt papildu pasākumus.

Fiskālā konsolidācija tiek papildināta ar strukturālo reformu programmu, kurā galvenā uzmanība pievērsta uzlabojumiem uzņēmējdarbības vides, izglītības un valsts pārvaldes jomās, kā arī ieguldījumiem infrastruktūrā. Papildu pasākumi ietver fiskālās reformas (jo īpaši tādu risku pārvaldības uzlabošanai, kas saistīti ar publiskā un privātā sektora partnerībām un valsts uzņēmumiem), finanšu sektora stiprināšanu (piemēram, ieviešot noguldījumu garantiju sistēmu un uzlabojot regulatīvo, uzraudzības un neregulējuma sistēmu bankām), kā arī

pastāvīgu pielāgošanos padziļinātas un visaptverošas brīvās tirdzniecības zonas nolīguma prasībām.

SVF 2017. gada marta prognozes liecina par ievērojamām *ārējā finansējuma vajadzībām* laikposmam no 2017. līdz 2020. gadam — kopējais ārējā finansējuma iztrūkums tiek lēsts USD 752 miljonu apmērā (USD 256 miljoni 2017. gadā, USD 222 miljoni 2018. gadā, USD 183 miljoni 2019. gadā un USD 91 miljons 2020. gadā). Pamatā šā finansējuma iztrūkuma iemesls ir trīs faktori: salīdzinoši augsts tekošā konta deficīts, nepieciešamība palielināt ārvalstu valūtas rezerves un sagaidāmās augstās parāda dzēšanas prasības.

Ierosinātā MFP darbība EUR 45 miljonu (USD 50 miljoni) apmērā papildus EUR 23 miljoniem (aptuveni USD 26 miljoni), kas izmaksāti iepriekšējā MFP darbības ietvaros 2017. gada maijā, nosegtu 10 % no kopējā aprēķinātā finansējuma iztrūkuma un 33 % no atlikušā finansējuma iztrūkuma (atskaitot neto SVF finansējumu un gaidāmo uz politiku balstīto Pasaules Bankas aizdevumu izmaksu).

Citi būtiski ieguldījumi finansējuma iztrūkuma segšanai ietver budžeta atbalsta dotācijas, ko piešķirusi Francijas Attīstības aģentūra (USD 62 miljonu apmērā 2017. gadā) un Āzijas Attīstības banka (tiek prognozēta USD 100 miljonu apmērā 2019.–2018. gadā).

- **Spēkā esošie noteikumi priekšlikuma jomā**

Lēmumu 778/2013/ES, ar kuru Gruzijai piešķir iepriekšējo makrofinansiālo palīdzību EUR 46 miljonu apmērā (pusi dotācijās un pusi aizdevumos), Eiropas Parlaments un Padome pieņēma 2013. gada 12. augustā². Atbalsts tika pilnībā īstenots 2017.–2015. gadā; pēdējais maksājums tika veikts 2017. gada maijā.

- **Atbilstība pārējiem ES politikas virzieniem un mērķiem**

ES un Gruzija gadu gaitā ir izveidojušas ciešas politiskās un ekonomiskās attiecības, kuru rezultātā tika noslēgts asociācijas nolīgums, tostarp padziļinātas un visaptverošas brīvās tirdzniecības nolīgums, kas tika parakstīts 2014. gadā un stājās spēkā 2016. gada jūlijā. Šis asociācijas nolīgums, kurš aizstāja iepriekšējo partnerības un sadarbības nolīgumu, ļaus Gruzijai veidot politisko asociāciju un ekonomisko integrāciju ar ES. Vienotajā atbalsta shēmā ir noteiktas prioritārās jomas ES sadarbībai ar Gruziju saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumentu (EKI). Patlaban tiek pabeigta Vienotās atbalsta shēmas izstrāde 2017. –2020.gadam.

Gruzijas ekonomiskās saiknes ar Eiropas Savienību jau ir labi attīstītas. 2016. gadā ES bija galvenais Gruzijas tirdzniecības partneris – tirdzniecība ar ES veidoja 32,6 % no kopējā tirdzniecības apjoma, krietni apsteidzot citus galvenos tirdzniecības partnerus (Turciju un Krieviju, ar kurām tirdzniecības īpatsvars bija attiecīgi 17,2 % un 8,1 %). ES ir arī ES galvenais investīciju partneris un līdzekļu devējs.

Valstīm, uz kurām attiecas Eiropas kaimiņattiecību politika, ir tiesības saņemt MFP. ES makrofinansiālā palīdzība papildinās saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību instrumentu un citām ES programmām piešķirtās dotācijas un jo īpaši saskaņā ar Eiropas Savienības īstenotajiem budžeta atbalsta pasākumiem piemērojamos nosacījumus. Atbalstot to, ka Gruzijas iestādes pieņem piemērotu makroekonomiskās politikas un strukturālo reformu satvaru, ES MFP palielinās ES vispārējās finansiālās palīdzības pievienoto vērtību un efektivitāti, tai skaitā ar citu finanšu instrumentu palīdzību.

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 12. augusta Lēmums Nr. 778/2013/ES, ar ko piešķir turpmāku makrofinansiālo palīdzību Gruzijai (OV L 218, 14.8.2013., 15. lpp.).

Gruzija ir nostiprinājusi demokrātiju un tiesiskumu valstī, kā arī turpinājusi stiprināt cilvēktiesību ievērošanu. Pēdējās 2016. gada oktobrī notikušās parlamenta vēlēšanās bija ievērots konkurences princips, un tās bija labi administrētas. Attiecībā uz tiesu iestādēm Gruzijas reformām ir jāveicina tiesu iestāžu neatkarība, profesionalitāte un pārskatatbildība.

Ņemot vērā iepriekš minēto, var uzskatīt, ka ir izpildīti politiskie priekšnoteikumi, lai piešķirtu Gruzijai MFP, tostarp attiecībā uz aspektu par politisko un ekonomisko tuvināšanos ES. Priekšlikumam pievienotā Komisijas dienestu darba dokumenta pielikumā ir iekļauts EĀDD sagatavots detalizēts novērtējums par atbilstību politiskajiem kritērijiem makrofinansālās palīdzības sniegšanai.

2. TIESISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN SAMĒRĪGUMS

• Ierosināto pasākumu kopsavilkums

Attiecīgās MFP darbības maksimālais apjoms būtu EUR 45 miljoni. Komisija ierosina nodrošināt nepieciešamo palīdzības summu, sniedzot vidēja termiņa aizdevumus līdz EUR 35 miljonu apmērā un dotācijas līdz EUR 10 miljonu apmērā. Ņemot vērā ierosinātās darbības apjomu, Komisija apsver iespēju piešķirt palīdzību divās daļās³. Pirmā daļa provizoriski sastāvētu no aizdevuma elementa EUR 15 miljonu apmērā un dotācijas elementa EUR 5 miljonu apmērā, un otrā daļa – no aizdevuma elementa 20 miljonu apmērā un dotācijas elementa EUR 5 miljonu apmērā.

Palīdzību pārvaldīs Komisija. Tiek piemēroti īpaši noteikumi par krāpšanas un citu nelikumību novēršanu saskaņā ar Finanšu regulu.

Ierosinātās MFP darbības maksājumu izmaksa būtu atkarīga no pozitīva vērtējuma saskaņā ar SVF programmu par to, cik efektīvi Gruzija izmanto SVF piešķirtos līdzekļus. Turklāt Komisija (ES vārdā) un Gruzijas iestādes vienotos par konkrētu strukturālās reformas pasākumu kopumu, kas tiktu noteikti saprašanās memorandā. Šīs reformas pasākumi atbalstītu iestāžu reformu programmu un papildinātu programmas, par kurām panākta vienošanās ar SVF, Pasaules banku un citiem līdzekļu devējiem, kā arī politikas programmas, kas saistītas ar ES budžeta atbalsta darbībām. Tie būtu saskaņā ar galvenajām ekonomikas reformu prioritātēm, par ko panākta vienošanās starp ES un Gruziju saistībā ar asociācijas nolīgumu, tostarp padziļinātas un visaptverošas brīvās tirdzniecības nolīgumu un Asociācijas programmu.

Lēmums aptuveni 22 % no ierosinātās palīdzības (EUR 10 miljonus no EUR 45 miljonu lielās kopsummas) izmaksāt dotāciju veidā un atlikušo daļu – aizdevumu veidā – ir pamatots, ņemot vērā Gruzijas ekonomiskās un sociālās attīstības līmeni (mērot pēc ienākumiem uz vienu iedzīvotāju (Pasaules Banka Gruziju klasificē kā valsti ar vidēji zemi ienākumiem) un pēc nabadzības līmeņa), kā arī valsts salīdzinoši lielās parādsaistības. Gruzija vairs nav tiesīga saņemt koncesiju finansējumu nedz no SVF, nedz no Pasaules bankas, lai arī šāda situācija ir tikai kopš salīdzinoši nesena laika. Tomēr šis jaunais statuss runā par labu tam, lai prioritāte tiktu piešķirta aizdevuma elementam.

• Juridiskais pamats

Šā priekšlikuma juridiskais pamats ir LESD 212. panta 2. punkts.

³ Atkarībā no likumdošanas procesa gaitas un pēc tam – no MFP darbības īstenošanas – ierosinātās palīdzības izmaksa var notikt 2018. gadā vai tā var tikt sadalīta 2018. un 2019. gada maksājumos.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Subsidiaritātes princips ir ievērots, jo dalībvalstis, darbojoties atsevišķi, nevar pietiekamā mērā sasniegt mērķi atjaunot īstermiņa makroekonomisko stabilitāti Gruzijā – to labāk spēj izdarīt Eiropas Savienība. Galvenie iemesli tam ir budžeta ierobežojumi valstu līmenī un vajadzība koordinēt līdzekļu devēju darbību, lai maksimāli palielinātu palīdzības apmēru un efektivitāti.

- **Proporcionalitāte**

Priekšlikums atbilst proporcionalitātes principam: tas atbilst īstermiņa makroekonomiskās stabilitātes sasniegšanai vajadzīgajam minimumam un nepārsniedz to, kas vajadzīgs šim nolūkam.

Pamatojoties uz SVF aplēsēm Paplašinātās finansēšanas mehānisma vienošanās kontekstā, Komisija ir noteikusi, ka ierosinātās jaunās MFP, kas papildina pēdējo maksājumu saskaņā ar iepriekšējās MFP darbību 2017. gada maijā, apmērs atbilst 10 % no kopējā aprēķinātā finansējuma iztrūkuma laikposmā no 2017. līdz 2020. gadam un 33 % no atlikušā finansējuma iztrūkuma (t. i., atskaitot neto SVF finansējumu un gaidāmo uz politiku balstīto Pasaules Bankas aizdevumu izmaksu). Ņemot vērā citu divpusējo un daudzpusējo līdzekļu devēju solīto palīdzību Gruzijai, tas ir saskaņā ar standarta praksi attiecībā uz sloga sadali MFP darbību ietvaros.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Projektu finansēšana vai tehniskā palīdzība nebūtu piemērota vai pietiekama, lai sasniegtu šos makroekonomikas mērķus. Salīdzinot ar citiem ES instrumentiem, galvenā MFP pievienotā vērtība būs ārējā finansējuma iegūšanas atvieglošana, kā arī palīdzība stabilas makroekonomiskās vides izveidei, tostarp veicinot maksājumu bilances un budžeta ilgtspēju un pienācīgus pamatnosacījumus strukturālajām reformām. Palīdzot izveidot pienācīgu vispārējo politikas satvaru, MFP var palielināt to pasākumu efektivitāti, kuri Gruzijā finansēti ar citiem, specifiskākiem ES finanšu instrumentiem.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Makrofinansiālo palīdzību sniedz kā būtisku daļu no starptautiskā atbalsta, kas paredzēts Gruzijas ekonomikas stabilizācijai. Sagatavojot šo priekšlikumu par MFP, Komisijas dienesti ir apspriedušies ar SVF un Pasaules Banku, kas jau uzsākuši plašas finansējuma programmas un gatavo jaunas. Komisija ir arī regulāri sazinājusies ar Gruzijas iestādēm.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Saskaņā ar Finanšu regulas prasībām Eiropas Komisijas dienesti veica operatīvo novērtējumu par Gruzijas finanšu un administratīvo apriti, lai pārliecinātos, ka esošās procedūras, kas paredzētas programmu palīdzības, tostarp MFP, pārvaldībai, nodrošina pienācīgas garantijas. 2017. gada septembrī tika saņemti provizoriski konstatējumi, kas gūti konsultantu uzņēmuma veiktajā misijā operatīvā novērtējuma veikšanai. Tie ļauj secināt, ka Gruzijas finanšu un administratīvās aprites pašreizējais stāvoklis ir atbilstīgs jaunas MFP darbības pārvaldībai, lai arī joprojām pastāv daži trūkumi. Sagaidāms, ka galīgā ziņojuma par operatīvo novērtējumu projekts tiks saņemts 2017. gada novembrī. Situācijas attīstība šajā jomā arī turpmāk tiks rūpīgi uzraudzīta, tostarp ES delegācijām Tbilisi regulāri sniedzot progresu ziņojumus saistībā ar publisko finanšu pārvaldības reformām.

- **Ietekmes novērtējums**

ES makrofinansiālā palīdzība ir finanšu instruments, kas izmantojams ārkārtas gadījumos ar mērķi sniegt atbalstu nopietnu maksājumu bilances problēmu novēršanai trešās valstīs. Tāpēc uz šo MFP priekšlikumu neattiecas prasība veikt ietekmes novērtējumu saskaņā ar Komisijas Labāka regulējuma pamatnostādņēm (SWD(2015) 111 *final*).

Kopumā Komisijas priekšlikumi bija balstīti uz pieredzi, kas gūta, veicot *ex post* izvērtējumus par iepriekšējām darbībām ES kaimiņvalstīs. Jaunā MFP un kopā ar to īstenojamā ekonomikas korekciju un reformu programma palīdzēs apmierināt Gruzijas vidēja termiņa finansējuma vajadzības, vienlaicīgi atbalstot politikas pasākumus, kas vērsti uz vidēja termiņa maksājumu bilances stiprināšanu, fiskālo stabilitāti un ilgtspējīgas izaugsmes palielināšanu, tādējādi papildinot programmu, par ko noslēgta vienošanās ar SVF. Šiem politikas nosacījumiem vajadzētu būt vērstiem uz dažu trūkumu novēršanu, kuri gadu gaitā bijuši vērojami Gruzijas ekonomikā un ekonomikas pārvaldības sistēmā. Iespējamās jomas, ar kurām saistīti nosacījumi, varētu būt, citstarp, reformas sociālā nodrošinājuma tīkla stiprināšanai, publisko finanšu pārvaldības reformas, investīciju vides stiprināšana un atbalsts padziļinātās un visaptverošas brīvās tirdzniecības zonas nolīguma īstenošanai.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Plānotā palīdzība tiks piešķirta aizdevumu un dotāciju veidā. Aizdevuma daļa tiktu finansēta ar aizņēmuma operācijas palīdzību, kuru Komisija veiks ES vārdā. Aizdevuma veidā sniegtās palīdzības ietekme uz budžetu atbilstīs to summu iemaksai (kvota: 9 %), kuras no budžeta pozīcijas 01 03 06 ("Garantiju fonda finansējums") tiek piešķirtas ES Garantiju fondam ārējai darbībai. Pieņemot, ka 2018. gadā tiks veikti divi aizdevuma maksājumi (EUR 15 miljonu apmērā attiecībā uz palīdzības pirmo daļu un EUR 20 miljonu apmērā attiecībā uz otro daļu), saskaņā ar noteikumiem par garantiju fonda mehānismu iemaksa EUR 3,15 miljonu apmērā tiks veikta 2020. gada budžetā.

Palīdzības dotācijas elements (kopā EUR 10 miljonu apmērā, tostarp EUR 5 miljonu apmērā katrā no abām palīdzības daļām) tiks finansēts no 2018. gada budžeta saistību apropriācijām no budžeta pozīcijas 01 03 02 (Makrofinansiālā palīdzība), un maksājumi tiks veikti arī 2018. gadā⁴.

Balstoties uz pašreizējām prognozēm par budžeta pozīciju 01 03 02 un 01 03 06 izmantojumu, Komisija uzskata, ka ir iespējams nosegt ierosinātās Gruzijai piešķiramās MFP darbības ietekmi uz budžetu.

5. CITI ELEMENTI

- **Pārbaude, pārskatīšana un turpināmība**

Priekšlikumā ir iekļauta turpināmības klauzula. Ierosinātā MFP būs pieejama divarpus gadus, sākot no pirmās dienas pēc saprašanās memoranda stāšanās spēkā.

⁴

Kā jau norādīts, atkarībā no likumdošanas procesa gaitas un pēc tam – no MFP darbības īstenošanas – ierosinātās palīdzības izmaksa var notikt 2018. gadā vai tā var tikt sadalīta 2018. un 2019. gada maksājumos.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS,**ar ko piešķir turpmāku makrofinansiālo palīdzību Gruzijai**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 212. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu⁵,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru⁶,

tā kā:

- (1) Eiropas Savienības ("Savienība") un Gruzijas ("Gruzija") attiecības turpina attīstīties Eiropas kaimiņattiecību politikas (EKP) un Austrumu partnerības ietvaros. Gruzija pievienojās ES Austrumu partnerībai 2009. gadā; pēc tam sekoja sarunas par ES un Gruzijas asociācijas nolīgumu. Šis nolīgums, kas paredz pakāpeniski izveidot padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu (*DCFTA*), tika parakstīts 2014. gada jūnijā un stājās spēkā 2016. gada 1. jūlijā.
- (2) Gruzijai joprojām ir problēmas vājas ārējās vides dēļ, kura, samazinoties eksporta un naudas pārvedumu apjomam, veicinājusi to, ka IKP pieaugums 2016. gadā ir bijis relatīvi zems. Lai arī 2017. gadā tiek prognozēta reģionālās un globālās izaugsmes palielināšanās, to joprojām ietekmēs lejupvērsti riski.
- (3) Gruzijas fiskālais deficīts joprojām ir ievērojams, un valsts parāda attiecība pret IKP pieaug. Ņemot vērā ļoti lielo tekošā konta deficītu un lielo ārējo parādu, arī Gruzijas maksājumu bilances stāvoklis joprojām ir nestabils. Gruzijas ārvalstu valūtas rezerves ir bijušas stabilas absolūtā izteiksmē, tomēr, pieaugot vajadzībai pēc rezervēm, tās ir samazinājušās zem līmeņa, ko Starptautiskā Valūtas fonds (SVF) uzskata par pietiekamu. Gruzija arī turpina pielāgoties ar Savienību noslēgtā *DCFTA* nolīguma prasībām.
- (4) Šajā kontekstā Gruzijas iestādes un SVF 2017. gada aprīlī vienojās par trīs gadu ilgu (2017–2020) Paplašinātās finansēšanas mehānisma režīma piemērošanu USD 285,3 miljonu apmērā. SVF valde apstiprināja nolīgumu 2017. gada 12. aprīlī. *EFF* režīma mērķis ir atbalstīt ekonomikas reformu programmu, kas palīdzēs Gruzijai mazināt ekonomisko nestabilitāti un veicinās lielāku un iekļaujošāku ekonomikas izaugsmi.
- (5) Ņemot vērā Gruzijas atlikušās ārējā finansējuma vajadzības, Gruzijas iestādes 2017. gada jūnijā lūdza Savienību piešķirt papildu makrofinansiālo palīdzību.

⁵ OV C [...], [...], [...]. lpp.

⁶ Eiropas Parlamenta ... nostāja un Padomes ...lēmums.

- (6) Kopš militārā konflikta ar Krieviju 2008. gada augustā Gruzija ir guvusi labumu no divām makrofinansiālās palīdzības darbībām, kuras Savienība apņēmas piešķirt starptautiskajā līdzekļu devēju konferencē Briselē 2008. gada oktobrī. Pirmo no šīm darbībām (EUR 46 miljoni, pilnībā dotāciju veidā) īstenoja laikā no 2009. līdz 2010. gadam un otro (EUR 46 miljoni, puse dotāciju un otra puse aizdevumu veidā) – laikā no 2015. līdz 2017. gadam. Turklāt Savienība saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību instrumentu (EKI) ir piešķirusi Gruzijai 2014.–2020. gada laikposmam EUR 610–746 miljonus, ieskaitot budžeta atbalstu un tehnisko palīdzību. Gruzija gūst labumu arī no Kaimiņattiecību politikas ieguldījumu mehānisma (*NIF*), saskaņā ar kuru projektiem Gruzijā laikposmā no 2008. līdz 2017. gadam tika piešķirti aptuveni EUR 86 miljoni.
- (7) Tā kā Gruzija ir valsts, uz kuru attiecas EKP, būtu jāuzskata, ka tā ir tiesīga saņemt Savienības makrofinansiālo palīdzību.
- (8) Savienības makrofinansiālajai palīdzībai vajadzētu būt finanšu instrumentam, kas izmantojams ārkārtas gadījumos ar nolūku sniegt konkrētam mērķim nepiesaistītu atbalstu maksājumu bilances problēmu novēršanai, lai nodrošinātu saņēmējam nekavējoties vajadzīgo ārējo finansējumu, un tai būtu jābalsta tādas politikas programmas īstenošana, kas ietver tūlītējus stingrus korekcijas pasākumus un strukturālas reformas, kuru mērķis ir novērst maksājumu bilances problēmas īstermiņā.
- (9) Ņemot vērā to, ka Gruzijas maksājumu bilanci saglabājas būtisks ārējā finansējuma iztrūkums, kas pārsniedz SVF un citu daudzpusēju iestāžu piešķirtos resursus, pašreizējos ārkārtas apstākļos Savienības makrofinansiālā palīdzība, kuru paredzēts sniegt Gruzijai, ir uzskatāma par piemērotu atbildi uz Gruzijas lūgumu atbalstīt ekonomikas stabilizāciju saistībā ar SVF programmu. Savienības makrofinansiālā palīdzība atbalstītu Gruzijas ekonomikas stabilizācijas un strukturālo reformu programmu, papildinot resursus, kas pieejami saskaņā ar SVF finansiālo vienošanos.
- (10) Ar Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāatbalsta ilgtspējīgas ārējā finansējuma situācijas atjaunošana Gruzijā, tādējādi veicinot tās ekonomisko un sociālo attīstību.
- (11) Savienības makrofinansiālās palīdzības apmēra noteikšana balstās uz Gruzijas atlikušo ārējā finansējuma vajadzību pilnīgu kvantitatīvu novērtējumu, un tajā tiek ņemta vērā valsts spēja finansēt sevi ar pašas resursiem, jo īpaši izmantojot tās rīcībā esošās starptautiskās rezerves. Ar Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāpapildina tās programmas un resursi, ko nodrošina SVF un Pasaules Banka. Palīdzības apmēra noteikšanā ņem vērā arī gaidāmo finansiālo ieguldījumu, ko sniedz divpusējie un daudzpusējie līdzekļu devēji, un vajadzību nodrošināt taisnīgu sloga sadali starp Savienību un citiem līdzekļu devējiem, kā arī citu Savienības ārējās finansēšanas instrumentu līdzšinējo izmantošanu Gruzijā un Savienības vispārējās iesaistes pievienoto vērtību.
- (12) Ņemot vērā Gruzijas atlikušās ārējā finansējuma vajadzības, tās ekonomiskās un sociālās attīstības līmeni, ko mēra pēc ienākumiem uz vienu iedzīvotāju un pēc nabadzības līmeņa, kā arī valsts parādsaistību līmeni, daļa šīs palīdzības būtu jāsniedz dotāciju veidā.
- (13) Komisijai būtu jānodrošina, ka Savienības makrofinansiālā palīdzība juridiski un pēc būtības atbilst pamatprincipiem, mērķiem un pasākumiem, kas veikti dažādās jomās ārējā darbībā un citos attiecīgos Savienības politikas virzienos.
- (14) Savienības makrofinansiālajai palīdzībai būtu jāatbalsta Savienības ārpolitika attiecībā uz Gruziju. Komisijas dienestiem un Eiropas Ārējās darbības dienestam būtu cieši

jāsadarbojas visu makrofinansiālās palīdzības sniegšanas laiku, lai koordinētu Savienības ārpolitiku un nodrošinātu tās saskaņotību.

- (15) Ar Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāatbalsta Gruzijas apņēmība rīkoties atbilstoši vērtībām, kas tai ir kopīgas ar Savienību, tostarp demokrātiju, tiesiskumu, labu pārvaldību, cilvēktiesību ievērošanu, ilgtspējīgu attīstību un nabadzības samazināšanu, kā arī šīs valsts apņemšanās ievērot atklātas, likumīgas un godīgas tirdzniecības principus.
- (16) Savienības makrofinansiālās palīdzības piešķiršanas priekšnoteikumam vajadzētu būt tādam, ka Gruzijā tiek respektēti efektīvi demokrātiskie mehānismi, tostarp daudzpartiju parlamentārā sistēma un tiesiskums, un tiek garantēta cilvēktiesību ievērošana. Turklāt, sasniedzot Savienības makrofinansiālās palīdzības konkrētos mērķus, būtu jāuzlabojas publiskā sektora finanšu pārvaldības sistēmu efektivitātei, pārredzamībai un pārskatatbildībai Gruzijā un būtu jāveicina strukturālās reformas, kuru mērķis ir atbalstīt ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, darbvietu izveidi un fiskālo konsolidāciju. Komisijai un Eiropas Ārējās darbības dienestam būtu regulāri jāuzrauga gan priekšnoteikumu izpilde, gan minēto mērķu sasniegšana.
- (17) Lai nodrošinātu, ka Savienības finansiālās intereses, kas saistītas ar Savienības makrofinansiālo palīdzību, tiek efektīvi aizsargātas, Gruzijai būtu jāveic atbilstīgi pasākumi, lai novērstu un apkarotu krāpšanu, korupciju un jebkurus citus pārkāpumus saistībā ar palīdzību. Turklāt būtu jāparedz noteikumi, ka Komisija veic pārbaudes un ka Revīzijas palāta veic revīzijas.
- (18) Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšana neskar Eiropas Parlamenta un Padomes (kā budžeta lēmējietādes) pilnvaras.
- (19) Dotāciju veidā piešķirtajām makrofinansiālās palīdzības summām un uzkrājumu summām, kas vajadzīgas makrofinansiālajai palīdzībai aizdevumu veidā, būtu jāatbilst budžeta apropriācijām, kas paredzētas daudzgadu finanšu shēmā.
- (20) Savienības makrofinansiālā palīdzība būtu jāpārvalda Komisijai. Lai nodrošinātu to, ka Eiropas Parlaments un Padome spēj sekot šā lēmuma īstenošanai, Komisijai šīs iestādes būtu regulāri jāinformē par norisēm saistībā ar palīdzību un jāsniedz tām attiecīgie dokumenti.
- (21) Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šā lēmuma īstenošanai, īstenošanas pilnvaras būtu jāpiešķir Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁷.
- (22) Uz Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāattiecina ekonomikas politikas nosacījumi, kas jāparedz saprašanās memorandā. Lai nodrošinātu vienotus īstenošanas nosacījumus un panāktu efektivitāti, Komisija būtu jāpilnvaro risināt sarunas par šādiem nosacījumiem ar Gruzijas iestādēm tādas dalībvalstu pārstāvju komitejas uzraudzībā, kura paredzēta saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011. Saskaņā ar minēto regulu parasti būtu jāpiemēro konsultēšanās procedūra visos gadījumos, izņemot tos, kas paredzēti minētajā regulā. Ņemot vērā to, cik liela ietekme var būt palīdzībai, kas pārsniedz EUR 90 miljonus, ir lietderīgi paredzēt, ka attiecībā uz darbībām, kuras pārsniedz minēto robežvērtību, ir jāizmanto pārbaudes procedūra. Ņemot vērā Savienības makrofinansiālās palīdzības summu, kas paredzēta Gruzijai, saprašanās

⁷

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

memoranda pieņemšanai, kā arī palīdzības samazināšanai, apturēšanai vai atcelšanai būtu jāpiemēro konsultēšanās procedūra,

IR PIENĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Savienība piešķir Gruzijai makrofinansiālo palīdzību ar maksimālo summu EUR 45 miljoni ("Savienības makrofinansiālā palīdzība"), lai atbalstītu Gruzijas ekonomikas stabilizāciju un reformas. No minētās maksimālās summas līdz EUR 35 miljoniem ir pieejami aizdevumu veidā un līdz EUR 10 miljoniem – dotāciju veidā. Pirms Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanas Savienības attiecīgā gada budžets ir jāapstiprina Eiropas Parlamentam un Padomei. Palīdzība ir ieguldījums Gruzijas maksājumu bilances vajadzību segšanā, kā konstatēts SVF programmā.

2. Lai finansētu Savienības makrofinansiālās palīdzības aizdevumu daļu, Komisija ir pilnvarota Savienības vārdā vajadzīgos līdzekļus aizņemties kapitāla tirgos vai no finanšu iestādēm un aizdot tos Gruzijai. Maksimālais vidējais aizdevumu atmaksas termiņš ir 15 gadi.

3. Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanu pārvalda Komisija saskaņā ar nolīgumiem vai vienošanos, kas panākta starp Starptautisko Valūtas fondu (SVF) un Gruziju, un atbilstīgi ekonomikas reformu pamatprincipiem un mērķiem, kas izklāstīti saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību politiku (EKP) noslēgtajā ES un Gruzijas asociācijas nolīgumā, kas paredz arī padziļinātas un visaptverošas brīvās tirdzniecības zonas izveidi.

Komisija regulāri informē Eiropas Parlamentu un Padomi par norisēm saistībā ar Savienības makrofinansiālo palīdzību, tostarp par tās izmaksāšanu, un laikus iesniedz minētajām iestādēm attiecīgos dokumentus.

4. Savienības makrofinansiālā palīdzība ir pieejama divarpus gadus, sākot no pirmās dienas pēc 3. panta 1. punktā minētā saprašanās memoranda stāšanās spēkā.

5. Ja Gruzijas finanšu vajadzības Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanas laikā būtiski samazinās salīdzinājumā ar sākotnējām prognozēm, Komisija, rīkojoties saskaņā ar 7. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru, samazina palīdzības summu vai arī to aptur, vai atceļ.

2. pants

1. Savienības makrofinansiālās palīdzības piešķiršanas priekšnoteikums ir tāds, ka Gruzijā tiek respektēti efektīvi demokrātiskie mehānismi, tostarp daudzpartiju parlamentārā sistēma un tiesiskums, un tiek garantēta cilvēktiesību ievērošana.

2. Komisija un Eiropas Ārējās darbības dienests uzrauga šā priekšnoteikuma ievērošanu visā Savienības makrofinansiālās palīdzības sniegšanas laikā.

3. Šā panta 1. un 2. punktu piemēro saskaņā ar Padomes Lēmumu 2010/427/ES⁸.

3. pants

1. Komisija saskaņā ar 7. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru vienojas ar Gruzijas iestādēm par skaidri definētiem ekonomikas politikas un finanšu nosacījumiem, kuriem jāattiecas uz Savienības makrofinansiālo palīdzību un kuros galvenā uzmanība ir

⁸ Padomes 2010. gada 26. jūlija Lēmums 2010/427/ES, ar ko nosaka Eiropas Ārējās darbības dienesta organizatorisko struktūru un darbību (OV L 201, 3.8.2010., 30. lpp.).

pievērsta strukturālām reformām un stabilām publiskajām finansēm, un kuri jāizklāsta saprašanās memorandā ("saprašanās memorands"), iekļaujot tajā arī minēto nosacījumu izpildes grafiku. Saprašanās memorandā izklāstītie ekonomikas politikas un finanšu nosacījumi atbilst 1. panta 3. punktā minētajiem nolīgumiem vai kārtībai, tostarp makroekonomikas korekciju un strukturālo reformu programmām, ko Gruzija īsteno ar SVF atbalstu.

2. Šā panta 1. punktā minēto nosacījumu mērķis jo īpaši ir stiprināt publiskā sektora finanšu pārvaldības sistēmu efektivitāti, pārredzamību un pārskatatbildību Gruzijā, tostarp attiecībā uz Savienības makrofinansiālās palīdzības izmantošanu. Izstrādājot politikas pasākumus, pienācīgi ņem vērā arī panākumus saistībā ar savstarpēju tirgus atvēršanu, uz noteikumiem balstītas un taisnīgas tirdzniecības attīstību un citas prioritātes Savienības ārpolitikas kontekstā. Komisija regulāri pārbauda panākumus minēto mērķu sasniegšanā.

3. Sīki izstrādātus Savienības makrofinansiālās palīdzības finansiālos noteikumus izklāsta aizdevuma nolīgumā un dotāciju nolīgumā, kuri jānoslēdz Komisijai un Gruzijas iestādēm.

4. Komisija regulāri pārbauda, vai joprojām tiek izpildīti 4. panta 3. punktā minētie nosacījumi, tostarp to, vai Gruzijas ekonomikas politika atbilst Savienības makrofinansiālās palīdzības mērķiem. To darot, Komisija cieši sadarbojas ar SVF un Pasaules Banku un vajadzības gadījumā ar Eiropas Parlamentu un Padomi.

4. pants

1. Ievērojot 3. punktā minētos nosacījumus, Komisija Savienības makrofinansiālo palīdzību dara pieejamu maksājumos, no kuriem katru veido gan dotācijas, gan aizdevuma daļa. Katra maksājuma apmēru nosaka saprašanās memorandā, kas minēts 3. pantā.

2. Aizdevuma veidā sniegtās Savienības makrofinansiālās palīdzības summas vajadzības gadījumā nosaka saskaņā ar Padomes Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 480/2009⁹.

3. Komisija pieņem lēmumu par otrā maksājuma veikšanu, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:

- (a) lēmuma 2. pantā izklāstītais priekšnoteikums;
- (b) pastāvīgi un sekmīgi tiek īstenota politikas programma ar stingriem korekcijas un strukturālo reformu pasākumiem, ko atbalsta ar SVF noslēgta vienošanās par kredītu, kura nav saistīta ar piesardzības pasākumiem; kā arī
- (c) tiek sekmīgi īstenoti ekonomikas politikas un finanšu nosacījumi, par kuriem panākta vienošanās saprašanās memorandā.

Otro maksājumu principā veic ne agrāk kā trīs mēnešus pēc pirmā maksājuma veikšanas.

4. Ja 3. punktā minētie nosacījumi nav izpildīti, Komisija uz laiku aptur vai atceļ Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanu. Šādos gadījumos tā informē Eiropas Parlamentu un Padomi par minētās apturēšanas vai atcelšanas iemesliem.

5. Savienības makrofinansiālo palīdzību izmaksā Gruzijas Valsts bankai. Ievērojot noteikumus, kas jāparedz saprašanās memorandā, tostarp apstiprinājumu par atlikušajām budžeta finansēšanas vajadzībām, Savienības līdzekļus var pārskaitīt Gruzijas Finanšu ministrijai kā galīgajam saņēmējam.

⁹ Padomes Regula (EK, *Euratom*) Nr. 480/2009 (2009. gada 25. maijs), ar ko izveido Garantiju fondu ārējai darbībai (OV L 145, 10.6.2009., 10. lpp.).

5. pants

1. Aizņēmuma un aizdevuma darbības saistībā ar Savienības makrofinansiālās palīdzības aizdevuma daļu veic euro, izmantojot vienu un to pašu valutēšanas dienu, un to sakarā Savienība netiek iesaistīta maksājuma termiņu pārcelšanā un netiek pakļauta maiņas kursa vai procentu likmju riskam vai jebkādam citam komercriskam.
2. Ja apstākļi ļauj un Gruzija to lūdz, Komisija var veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka aizdevuma noteikumos un nosacījumos tiek iekļauta klauzula par pirmstermiņa atmaksu un ka tāda pati klauzula tiek iekļauta noteikumos un nosacījumos par aizņēmuma darbībām.
3. Ja apstākļi ļauj samazināt aizdevuma procentu likmi un Gruzija to lūdz, Komisija var nolemt refinansēt visu tās sākotnējo aizdevumu vai tā daļu vai pārstrukturēt atbilstošos finanšu nosacījumus. Refinansēšanas vai pārstrukturēšanas operācijas veic saskaņā ar 1. un 4. punktu, un ar tām nevar pagarināt minēto aizņēmumu atmaksas termiņu vai palielināt neatmaksātā kapitāla summu refinansēšanas vai pārstrukturēšanas dienā.
4. Visas izmaksas, kas Savienībai rodas saistībā ar šajā lēmumā paredzētajām aizņēmuma un aizdevuma darbībām, sedz Gruzija.
5. Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi par to, kā norisinās 2. un 3. punktā minētās operācijas.

6. pants

1. Savienības makrofinansiālo palīdzību īsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012¹⁰ un Komisijas Deleģēto regulu (ES) Nr. 1268/2012¹¹.
2. Savienības makrofinansiālo palīdzību īsteno saskaņā ar tiešu pārvaldību.
3. Ar Gruzijas iestādēm parakstāmajā aizdevuma nolīgumā un dotāciju nolīgumā paredz noteikumus, ar kuriem:
 - (d) nodrošina, ka Gruzija regulāri pārbauda, vai no Savienības budžeta piešķirtais finansējums tiek pareizi izmantots, veic piemērotus pasākumus pārkāpumu un krāpšanas novēršanai un vajadzības gadījumā uzsāk tiesvedību, lai atgūtu visus izšķērdētos līdzekļus, kas piešķirti saskaņā ar šo lēmumu;
 - (e) saskaņā ar Padomes Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95¹², Padomes Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 2185/96¹³ un Eiropas Parlamenta un Padomes

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 (2012. gada 25. oktobris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, *Euratom*) Nr. 1605/2002 atcelšanu (OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.).

¹¹ Komisijas 2012. gada 29. oktobra Deleģētā regula (ES) Nr. 1268/2012 par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, piemērošanas noteikumiem (OV L 362, 31.12.2012., 1. lpp.).

¹² Padomes Regula (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienų finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

¹³ Padomes Regula (EK, *Euratom*) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienų finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 883/2013¹⁴ nodrošina Savienības finansiālo interešu aizsardzību, jo īpaši paredzot konkrētus pasākumus, ar kuriem novērš un apkaro krāpšanu, korupciju un jebkurus citus pārkāpumus, kas ietekmē Savienības makrofinansiālo palīdzību;

- (f) nepārprotami pilnvaro Komisiju, tostarp Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai vai tā pārstāvjus, veikt pārbaudes, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas;
- (g) nepārprotami pilnvaro Komisiju un Revīzijas palātu veikt revīzijas laikposmā, kad ir pieejama Savienības makrofinansiālā palīdzība, un pēc tam, tostarp veikt dokumentu revīzijas un revīzijas uz vietas, piemēram, operatīvos novērtējumus;
- (h) nodrošina, ka Savienība ir tiesīga saņemt aizdevuma atmaksu pirms termiņa un/vai dotācijas pilnīgu atmaksu, ja ir konstatēts, ka saistībā ar Savienības makrofinansiālās palīdzības pārvaldību Gruzija ir iesaistījies krāpnieciskā vai koruptīvā darbībā vai jebkādā citā nelikumīgā darbībā, kas kaitē Savienības finansiālajām interesēm.

4. Pirms Savienības makrofinansiālās palīdzības īstenošanas Komisija, veicot operatīvu novērtējumu, izvērtē, vai pareizi darbojas ar šo palīdzību saistītie Gruzijas finanšu noteikumi, administratīvās procedūras un iekšējās un ārējās kontroles mehānismi.

7. pants

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.

8. pants

1. Katru gadu līdz 30. jūnijam Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šā lēmuma īstenošanu iepriekšējā gadā, ietverot minētās īstenošanas novērtējumu. Ziņojumā:
 - (i) izvērtē Savienības makrofinansiālās palīdzības īstenošanā gūtos panākumus;
 - (j) novērtē Gruzijas ekonomikas stāvokli un perspektīvas, kā arī 3. panta 1. punktā minēto politisko pasākumu īstenošanā gūtos panākumus;
 - (k) norāda saistību starp saprašanās memorandā izklāstītajiem ekonomiskās politikas nosacījumiem, Gruzijas faktisko ekonomisko un fiskālo situāciju un Komisijas lēmumiem izmaksāt Savienības makrofinansiālās palīdzības daļas.
2. Ne vēlāk kā divus gadus pēc 1. panta 4. punktā minētā pieejamības perioda beigām Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei *ex post* izvērtējuma ziņojumu, kurā izvērtēti izmaksātās Savienības makrofinansiālās palīdzības rezultāti un efektivitāte un tas, kādā mērā tā ir veicinājusi palīdzības mērķu sasniegšanu.

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (*Euratom*) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

9. pants

Šis lēmums stājas spēkā trešajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

- 1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums
- 1.2. Attiecīgās politikas jomas ABM/ABB struktūrā
- 1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība
- 1.4. Mērķis(-i)
- 1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums
- 1.6. Ilgums un finansiālā ietekme
- 1.7. Paredzētie pārvaldības veidi

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

- 2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi
- 2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma
- 2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

- 3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas
- 3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem
 - 3.2.1. *Kopsavilkums par paredzamo ietekmi uz izdevumiem*
 - 3.2.2. *Paredzamā ietekme uz darbības apropriācijām*
 - 3.2.3. *Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām*
 - 3.2.4. *Saderība ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu*
 - 3.2.5. *Trešo personu iemaksas*
- 3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par makrofinansiālo palīdzību Gruzijai

1.2. Attiecīgās politikas jomas ABM/ABB struktūrā¹⁵

Politikas joma: Sadaļa 01 – Ekonomika un finanses

Darbība: 03 – Starptautiskā ekonomika un finanses

1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība

X Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **jaunu darbību**

1.4. Mērķi

1.4.1. Komisijas daudzgadu stratēģiskie mērķi, kurus plānots sasniegt ar priekšlikumu/iniciatīvu

“Jauns impulss nodarbinātībai, izaugsmei un ieguldījumiem — labklājības veicināšana ārpus ES”

Ar ECFIN ģenerāldirektorātu saistītās darbības jomas attiecas uz:

- (a) atbalstu makroekonomiskajai stabilitātei un izaugsmi veicinošām reformām ārpus ES, tostarp uzturot regulāru dialogu par ekonomikas jautājumiem ar galvenajiem partneriem un sniedzot makrofinansiālu palīdzību, kā arī
- (b) atbalstu paplašināšanās procesam, ES Eiropas kaimiņattiecību politikas un ES prioritāšu īstenošanu citās trešās valstīs, veicot ekonomisko analīzi un sniedzot politikas novērtējumus un konsultācijas.

1.4.2. Konkrētie mērķi un attiecīgās ABM/ABB darbības

Konkrētais mērķis “Labklājības veicināšana ārpus ES”

Attiecīgās ABM/ABB darbības:

- (a) atbalsts makroekonomiskajai stabilitātei un izaugsmi veicinošām reformām ārpus ES, tostarp uzturot regulāru dialogu par ekonomikas jautājumiem ar galvenajiem partneriem un sniedzot makrofinansiālu palīdzību”, kā arī
- (b) atbalstu paplašināšanās procesam, ES Eiropas kaimiņattiecību politikas un ES prioritāšu īstenošanu citās trešās valstīs, veicot ekonomisko analīzi un sniedzot politikas novērtējumus un konsultācijas.

1.4.3. Paredzamais(-ie) rezultāts(-i) un ietekme

Ierosināto palīdzību veido ES aizdevums līdz EUR 35 miljonu apmērā un dotācija līdz EUR 10 miljonu apmērā Gruzijai, un tās mērķis ir veicināt ilgtspējīgāku maksājumu bilances situāciju. Palīdzībai, ko plānots izmaksāt divās daļās, būtu jāpalīdz valstij pārvarēt ekonomikas un maksājumu bilances situācijas grūtības, ar kurām tā saskaras. Tā veicinās arī strukturālās reformas, kuru mērķis ir palielināt ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, mazinot makroekonomisko nestabilitāti un uzlabojot publiskā sektora finanšu pārvaldību.

¹⁵

ABM – budžeta vadība pa darbības jomām – ABB: budžeta līdzekļu sadale pa darbības jomām.

1.4.4. *Rezultātu un ietekmes rādītāji*

Iestādēm būs regulāri jāziņo Komisijas dienestiem par noteiktu rādītāju kopumu un pirms visu palīdzības daļu izmaksas jāiesniedz visaptverošs ziņojums par atbilstību saskaņotajiem politikas nosacījumiem.

Komisijas dienesti turpinās uzraudzīt publiskā sektora finanšu pārvaldību pēc tam, kad, sagatavojot šo pasākumu, būs veikts operatīvais novērtējums par finanšu apriti un administratīvajām procedūrām Gruzijā. ES delegācija Tbilisi arī regulāri ziņos par jautājumiem, kas attiecas uz palīdzības uzraudzību. Komisijas dienesti uzturēs ciešus sakarus ar SVF un Pasaules Banku, lai izmantotu to atziņas, kas gūtas no to darbības Gruzijā.

Ierosinātajā lēmumā ir paredzēts Padomei un Eiropas Parlamentam adresēts gada ziņojums, kurā iekļauts šīs darbības īstenošanas novērtējums. Divu gadu laikā pēc pieejamības perioda beigām tiks veikts neatkarīgs *ex post* izvērtējums par palīdzību.

1.5. **Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums**

1.5.1. *Īstermiņa vai ilgtermiņa vajadzības*

Palīdzību izmaksās, ja sekmīgi tiks īstenota politikas programma starp Gruziju un SVF, kuru SVF valde apstiprināja 2017. gada 12. aprīlī. Turklāt Komisija vienojas ar Gruzijas iestādēm par konkrētiem politikas nosacījumiem, kas uzskaitīti saprašanās memorandā un kas sekmīgi jāizpilda, pirms Komisija atļauj izmaksāt otro palīdzības daļu.

1.5.2. *ES iesaistīšanās pievienotā vērtība*

Ierosinātā makrofinansiālā palīdzība palīdzēs Gruzijai pārvarēt sekas, ko rada vājā ārējā vide, kas, samazinoties eksportam un naudas pārvedumu apjomam, ir bijusi viens no 2016. gadā novērotās salīdzinoši pieticīgās IKP izaugsmes iemesliem, kā arī samazināt valsts maksājumu bilances neaizsargātību un izpildīt padziļinātas un visaptverošas brīvās tirdzniecības zonas nolīguma pielāgošanās prasības. Tādējādi ierosinātā MFP darbība palīdzēs veicināt makroekonomikas stabilitāti un strukturālās reformas šajā valstī. Papildinot starptautisko finanšu iestāžu, citu ES instrumentu un citu līdzekļu devēju piešķirtos resursus, šī palīdzība veicinās starptautiskās līdzekļu devēju kopienas piešķirtā finansiālā atbalsta kopuma vispārējo efektivitāti.

Ierosinātā programma arī stiprinās valdības apņēmību īstenot reformas un centienus izveidot ciešākas attiecības ar ES. Šis rezultāts tiks panākts, cita starpā izmantojot atbilstošus nosacījumus palīdzības izmaksāšanai. Plašākā mērogā programma būtu signāls citām reģiona valstīm, ka ekonomisko grūtību brīžos ES joprojām atbalsta valstis, kas uzsāk nepārprotamu ceļu uz politiskām reformām.

1.5.3. *Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas*

Kopš 2004. gada ir veikti vairāk nekā piecpadsmit *ex post* izvērtējumi par makrofinansiālās palīdzības darbībām. Šajos novērtējumos secināts, ka makrofinansiālās palīdzības pasākumi, lai arī dažkārt nelielā mērā un netieši, veicina ārējās ilgtspējas un makroekonomiskās stabilitātes uzlabošanos, kā arī palīdz saņēmējvalstī īstenot strukturālās reformas. Vairākumā gadījumu makrofinansiālās palīdzības pasākumiem ir bijusi pozitīva ietekme uz saņēmējvalsts maksājumu bilanci, un tie palīdzēja mazināt šo valstu budžeta ierobežojumus. Tie ir arī veicinājuši nelielu ekonomikas izaugsmi.

1.5.4. *Saderība un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem*

ES Gruzijai ir lielākā līdzekļu devēja. ES palīdzība, kas Gruzijai sniegta saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumentu (EKPI) laikposmā no 2007. līdz 2013. gadam, sasniedza EUR 452 miljonus. ES palīdzība Gruzijai no Eiropas kaimiņattiecību instrumenta (EKI) 2014.–2020. gada laikposmam var būt diapazonā no minimālās piešķiruma summas EUR 610 miljoniem līdz maksimālajai piešķiruma summai EUR 746 miljoniem. Šie līdzekļi tiek papildināti ar finansējumu no citiem ES instrumentiem, piemēram, Kaimiņattiecību politikas ieguldījumu mehānisma (*NIF*). Papildus divpusējās sadarbības programmām Gruzija gūst labumu no dažādām reģionālajām programmām galvenokārt transporta, enerģētikas un vides jomā. Gruzija ir iesaistījusies arī iniciatīvās, kas pieejamas visām kaimiņvalstīm, piemēram, *Erasmus+*, *TAIEX* un *SIGMA*. Papildus saskaņā ar EKI sniegtajam atbalstam Gruzija ir tiesīga saņemt finansējumu arī saskaņā ar ES tematiskajiem instrumentiem un programmām — Eiropas demokrātijas un cilvēktiesību instrumentu (*EIDHR*), Stabilitātes un miera veicināšanas instrumentu (*IcSP*), kā arī programmām šādās jomās: “pilsoniskās sabiedrības organizācijas” un “vietējās pašpārvaldes”, “sabiedrības attīstība” un “patvēruma un migrācija”. Arī Eiropas Investīciju banka kopš 2010. gada ir sniegusi aizdevumus EUR 1267 miljonu apmērā.

Salīdzinot ar citiem ES instrumentiem, galvenā MFP pievienotā vērtība būtu palīdzēt izveidot stabilu makroekonomisko vidi, tostarp veicinot maksājumu bilances un budžeta situācijas ilgtspēju un pienācīgus pamatnosacījumus strukturālajām reformām. MFP nenodrošina regulāru finansiālo atbalstu saņēmējvalstu ekonomiskajai un sociālajai attīstībai ilgtermiņā. Tā ir jāpārtrauc, tiklīdz ir stabilizēta valsts ārējā finansiālā situācija. Pēc tam tiek izmantoti standarta ES sadarbības un palīdzības instrumenti.

Ar MFP tiek papildinātas arī starptautisko finanšu iestāžu darbības, jo īpaši SVF Paplašinātās finansēšanas mehānisma atbalstītā korekciju un reformu programma un Pasaules Bankas attīstības politikas aizdevums.

1.6. **Ilgums un finansiālā ietekme**

X **Ierobežota ilguma** priekšlikums/iniciatīva

X Priekšlikums/iniciatīva ir spēkā divarpus gadus pēc saprašanās memoranda spēkā stāšanās, kā noteikts lēmuma 1. panta 4. punktā.

X Finansiālā ietekme ir paredzama no 2017. līdz 2020. gadam.

1.7. **Paredzētie pārvaldības veidi¹⁶**

X Komisijas īstenota **tieša pārvaldība**

2. **PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI**

2.1. **Uzraudzības un ziņošanas noteikumi**

Šī ir makroekonomiska veida palīdzība, un tās struktūra atbilst SVF atbalstītajai ekonomikas programmai. Komisijas dienesti veiks darbības uzraudzību, pamatojoties uz SVF programmas īstenošanas gaitā gūtajiem panākumiem un konkrētiem reformu

¹⁶

Skaidrojumus par pārvaldības veidiem un atsaucies uz Finanšu regulu skatīt *Europa* tīmekļa vietnē: http://ec.europa.eu/budget/explained/management/managt_who/who_en.cfm
http://ec.europa.eu/budget/explained/management/managt_who/who_en.cfm

pasākumiem, par kuriem jāvienojas ar Gruzijas iestādēm saprašanās memorandā (skatīt arī 1.4.4. punktu).

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. *Apzinātie riski*

Saistībā ar ierosināto makrofinansiālās palīdzības pasākumu pastāv fiduciārie, politikas un politiskie riski.

Pastāv risks, ka makrofinansiālā palīdzība varētu tikt izmantota krāpnieciskā veidā. Tā kā makrofinansiālā palīdzība nav paredzēta konkrētiem Gruzijas izdevumiem, šis risks ir saistīts ar tādiem faktoriem kā pārvaldības sistēmu vispārējā kvalitāte centrālajā bankā un finanšu ministrijā un iekšējo un ārējo revīzijas spēju piemērotība.

Otrais risks ir saistīts ar iespēju, ka Gruzija neizpildīs no ierosinātajiem MFP aizdevumiem izrietošās finanšu saistības pret ES (saistību neizpildes risks vai kredītrisks) – to varētu izraisīt, piemēram, valsts maksājumu bilances un fiskālā stāvokļa būtiska turpmāka pasliktināšanās.

Vēl viens būtisks risks, kas apdraud ierosināto darbību, ir saistīts ar reģionālo un ģeopolitisko stāvokli, jo īpaši ņemot vērā Gruzijas joprojām sarežģītās attiecības ar Krieviju un ar separātiskajiem Abhāzijas un Dienvidosetijas reģioniem. Ja šī ģeopolitiskā situācija reģionā pasliktinātos, tam varētu būt negatīva ietekme uz Gruzijas makroekonomisko stabilitāti, kas iespaidotu SVF programmas darbības rezultātus un ierosinātās MFP izmaksāšanu un/vai atmaksāšanu.

Visbeidzot, Gruzijas ekonomika saskaras arī ar citiem plašākiem riskiem, ko rada reģionālās un pasaules ekonomikas attīstības neskaidrās perspektīvas. 2017. gadā tiek prognozēta reģionālās un globālās izaugsmes palielināšanās, tomēr tā joprojām būs neliela un to ietekmēs protekcionisma, nestabilu finanšu tirgu un ASV dolāra vērtības iespējamā turpmākā pieauguma radīti lejupvērsti riski. Ja šie riski kļūtu par realitāti, tā rezultātā varētu samazināties Gruzijas ekonomikas izaugsme, kas apvienojumā ar nemainīgi augsto nevienlīdzības līmeni un salīdzinoši ierobežoto sociālā nodrošinājuma tīklu varētu atstāt iespaidu uz budžetu un samazināt valsts atbalstu strukturālām reformām.

2.2.2. *Paredzētās kontroles metodes*

Makrofinansiālajai palīdzībai piemēros pārbaudes, kontroles un revīzijas procedūras, par kurām atbild Komisija, tostarp Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) un Eiropas Revīzijas palāta.

2.2.3. *Kontroles pasākumu izmaksas un ieguvumi un iespējamais neatbilstības līmenis*

Pamatizmaksas, kas Komisijai rodas saistībā ar pārbaudes un kontroles metodēm, ir aprakstītas 3.2.1. tabulā. Turklāt rodas izmaksas par Eiropas Savienības Revīzijas palātas iesaistīšanos un iespējamo OLAF iesaistīšanos. Operatīvais novērtējums par Gruzijas finanšu un administratīvo apriņķi, ko Komisijas dienesti ar neatkarīgu konsultantu atbalstu pabeidza 2017. gadā, palīdz novērtēt nepareizas līdzekļu izmantošanas riskus un kā netiešu labumu sniedz arī lietderīgu informāciju par publiskā sektora finanšu pārvaldības jomā vajadzīgajām reformām, kuras var tikt atspoguļotas darbības politiskajos nosacījumos. Attiecībā uz gaidāmo neatbilstību īpatsvaru jānorāda, ka, balstoties uz pieredzi, kas gūta kopš MFP instrumenta izveides, neatbilstību risks (aizdevuma neatmaksāšana vai līdzekļu nepareiza izmantošana) tiek uzskatīts par zemu.

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

Lai mazinātu krāpnieciskas izmantošanas riskus, tiks veikti vairāki pasākumi.

Pirmkārt, aizdevuma nolīgumā un dotāciju nolīgumā tiks paredzēti vairāki noteikumi par pārbaudēm, krāpšanas novēršanu, revīzijām un līdzekļu atgūšanu krāpšanas vai korupcijas gadījumā. Turklāt palīdzība tiks iemaksāta īpašā kontā Gruzijas valsts bankā.

Papildus tam Komisijas dienesti šobrīd ar neatkarīgu konsultantu atbalstu pabeidz operatīva novērtējuma projektu par Gruzijas finanšu aprites un administratīvo procedūru uzticamību, kas ir būtiski aspekti šāda veida palīdzībai. Konsultantu provizoriskie konstatējumi (kas saņemti 2017. gada septembrī) liek secināt, ka Gruzijas finanšu un administratīvās aprites pašreizējais stāvoklis ir atbilstīgs jaunas MFP darbības pārvaldībai, lai arī joprojām pastāv daži trūkumi.

Visbeidzot, palīdzībai piemēros pārbaudes, kontroles un revīzijas procedūras, par kurām atbild Komisija, tostarp Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) un Eiropas Revīzijas palāta.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

- Esošās budžeta pozīcijas

01 03 02: Makrofinansiālā palīdzība

01 03 06 – Garantiju fonda finansējums

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija:	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Numurs [Apraksts.....]	Dif./nedif. (17)	no EBTA valstīm ¹⁸	no kandidātvalstīm ¹⁹	no trešām valstīm	Finanšu regulas 18. panta 1. punkta aa) apakšpun kta nozīmē
4	01 03 02 Makrofinansiālā palīdzība	Dif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
4	01 03 06 Garantiju fonda finansējums	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ

Garantiju fonds ārējai darbībai ir jānodrošina saskaņā ar Fonda regulu²⁰, izmantojot apropriācijas no budžeta pozīcijas 01 03 06 ("Garantiju fonda finansējums") 9 % apmērā

¹⁷ Dif. – diferencētās apropriācijas, nedif. – nediferencētās apropriācijas.

¹⁸ EBTA – Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

¹⁹ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

no kopējām nenokārtotajām saistībām. Nodrošinājuma summu aprēķina "n" gada sākumā kā starpību starp mērķsummu un fonda neto aktīviem "n-1" gada beigās. Šo nodrošinājuma summu "n" gadā ieraksta "n+1" gada budžeta projektā un faktiski iemaksā vienā darījumā "n+1" gada sākumā no pozīcijas "Garantiju fonda finansējums" (budžeta pozīcija 01 03 06). Tādējādi 9 % (t. i., maksimums EUR 3,15 miljoni) no faktiski izmaksātās summas tiks ņemti vērā mērķsummā "n-1" gada beigās fonda nodrošinājuma aprēķinam.

No jauna veidojamās budžeta pozīcijas: Neattiecas.

3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem

3.2.1. Kopsavilkums par paredzamo ietekmi uz izdevumiem

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija:

4

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

ĢD: ECFIN			2017. gads ²¹	2018. gads	2019. gads	2020. gads	2021. gads	KOPĀ
• Darbības apropriācijas								
Budžeta pozīcija 01 03 02 — Makrofinansiālā palīdzība	Saistības	(1)		10				10
	Maksājumi	(2)		10				10
Budžeta pozīcija 01 03 06 – Garantiju fonda finansējums	Saistības	(1a)				3,15		3,15
	Maksājumi	(2a)				3,15		3,15
Operatīvais novērtējums un ex post izvērtējums								
Budžeta pozīcija 01 03 02 — Makrofinansiālā palīdzība	Saistības	(3)	0,07			0,15		0,22
	Maksājumi	(3a)	0,07				0,15	0,22
KOPĀ ECFIN ĢD apropriācijas	Saistības	(4) =1+1a +3	0,07	10		3,3		13,37
	Maksājumi	(5) =2+2a +3	0,07	10		3,15	0,15	13,37

KOPĀ daudzgadu finanšu shēmas 4. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	=4	0,07	10		3,3		13,37
	Maksājumi	=5	0,07	10		3,15	0,15	13,37

²⁰ Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 480/2009 (2009. gada 25. maijs), ar ko izveido Garantiju fondu ārējai darbībai (OV L 145, 10.6.2009., 10. lpp.).

²¹ Gads, kurā priekšlikumu/iniciatīvu sāk īstenot.

Ja priekšlikums / iniciatīva ietekmē vairāk nekā vienu izdevumu kategoriju:

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

Daudzgbadu finanšu shēmas izdevumu kategorija:	5		“Administratīvie izdevumi”				
		2017. g ads	2018. g ads	2019. g ads	2020. g ads	2021. ga ds	KOPĀ
ĢD: ECFIN							
• Cilvēkresursi		0,041	0,058	0,006	0,010	0,010	0,125
• Pārējie administratīvie izdevumi		0,010	0,020				0,030
KOPĀ ECFIN ĢD	apropriācijas	0,051	0,078	0,006	0,010	0,010	0,155
KOPĀ daudzgbadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	(Kopā saistības = Kopā maksājumi)	0,051	0,078	0,006	0,010	0,010	0,155

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

		2017. g ads	2018. g ads	2019. g ads	2020. g ads	2021. g ads	KOPĀ
KOPĀ daudzgbadu finanšu shēmas 1.–5. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	0,121	10,078	0,006	3,310	0,010	13,525
	Maksājumi	0,121	10,078	0,006	3,16	0,16	13,525

3.2.2. Paredzamā ietekme uz darbības apropriācijām

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz izmantot darbības apropriācijas
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz darbības apropriāciju izmantošanu šādā veidā:

Saistību apropriācijas EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

Norādīt mērķus un rezultātus		2017. gads		2018. gads		2019. gads		2020. gads		2021. gads		KOPĀ	
	Veids ²²	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Kopējais daudzums	Kopējās izmaksas
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 1 ²³													
Rezultāts Nr. 1	Dotāciju piešķirumi			2	10							2	10
Rezultāts Nr. 2	Garantiju fonda finansējums							1	3,15			1	3,15
Rezultāts Nr. 3	Operatīvais novērtējums	1	0,07										0,07
- Rezultāts Nr. 4	Ex post izvērtējums							1	0,15			1	0,15
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 1				2	10			2	3,3			5	13,37

²² Rezultāti ir attiecīgie produkti vai pakalpojumi (piemēram, finansēto studentu apmaiņu skaits, uzbūvēto ceļu garums kilometros utt.).

²³ Kā aprakstīts 1.4.2. punktā “Konkrētais(-ie) mērķis(-i)”.

KOPĒJĀS IZMAKSAS			2	10			2	3,3			5	13,37
------------------	--	--	---	----	--	--	---	-----	--	--	---	-------

3.3.2. Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām

3.2.3.1. Kopsavilkums

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz izmantot administratīvās apropriācijas
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz izmantot administratīvās apropriācijas šādā veidā:

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

	2017. gad s	2018. ga ds ²⁴	2019. gad s	2020. gad s	2021. gad s	KOPĀ
Daudzgažu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA						
Cilvēkresursi	0,041	0,058	0,006	0,010	0,010	0,125
Pārējie administratīvie izdevumi	0,010	0,020				0,030
Starpsumma — daudzgažu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA	0,051	0,078	0,006	0,010	0,010	0,155
Ārpus daudzgažu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS²⁵						
Cilvēkresursi						
Pārējie administratīvie izdevumi						
Starpsumma – ārpus daudzgažu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS						

KOPĀ	0,051	0,078	0,006	0,010	0,010	0,155
-------------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

Vajadzīgās administratīvās apropriācijas tiks nodrošinātas no ĢD apropriācijām, kas jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalītas attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

²⁴ Gads, kurā priekšlikumu/iniciatīvu sāk īstenot.

²⁵ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās “BA” pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

3.2.3.2. Paredzamās vajadzības pēc cilvēkresursiem

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz cilvēkresursu izmantošanu.
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz cilvēkresursu izmantošanu šādā veidā:

Aplēse izsakāma ar pilnslodzes ekvivalentu

	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads	2021. gads		
•Štatu saraksta amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)							
01 01 01 01 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)	0,30	0,42	0,04	0,07	0,07		
XX 01 01 02 (Delegācijas)							
XX 01 05 01 (Netiešā pētniecība)							
10 01 05 01 (Tiešā pētniecība)							
•Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnslodzes ekvivalentu – FTE)²⁶							
XX 01 02 01 (CA, INT, SNE, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)							
XX 01 02 02 (CA, INT, JED, LA un SNE delegācijās)							
XX 01 04 gg ²⁷	- galvenajā mītnē						
	- delegācijās						
XX 01 05 02 (CA, SNE, INT - netiešā pētniecība)							
10 01 05 02 (CA, SNE, INT - tiešā pētniecība)							
Citas budžeta pozīcijas (precizēt)							
KOPĀ	0,30	0,42	0,04	0,07	0,07		

XX ir attiecīgā politikas joma vai budžeta sadaļa.

Vajadzīgie cilvēkresursi tiks nodrošināti, izmantojot attiecīgā ĢD darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti konkrētās darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Vajadzīgo darbinieku izmaksas tiek lēstas, pamatojoties uz 30 % no ikgadējiem izdevumiem saistībā ar AD5-AD12 pakāpes ierēdņi.

Veicamo uzdevumu apraksts

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	Nodaļas vadītājs: uzraudzīt un pārvaldīt darbību, risināt sarunas par saprašanās memorandu, vadīt pārbaudes apmeklējumus un novērtēt nosacījumu izpildē gūtos panākumus. Referents: sagatavot saprašanās memorandu, sazināties ar iestādēm un starptautiskām finanšu iestādēm, sazināties ar neatkarīgiem ekspertiem operatīvā novērtējuma un <i>ex post</i> izvērtējuma jautājumos, veikt pārbaudes komandējumus, sagatavot Komisijas dienestu ziņojumus un Komisijas procedūras saistībā ar palīdzības pārvaldību.
Ārštata darbinieki	Neattiecas.

²⁶ CA — līgumdarbinieki; LA — vietējie darbinieki; SNE — valstu norīkotie eksperti; INT — pagaidu darbinieki ("Intérimaire"); JED — jaunākie eksperti delegācijās ("Jeune Expert en Délégation").

²⁷ Ārštata darbiniekiem paredzēto maksimālo summu finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām "BA" pozīcijām).

3.4.2. *Saderība ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu*

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva atbilst kārtējai daudzgadu finanšu shēmai.

3.5.2. *Trešo personu iemaksas*

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva neparedz trešo personu līdzfinansējumu

3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus.